

Stanovisko HKM k návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2020-2022.

V zmysle § 18f, odsek 1, písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len v z. n. p.) p r e d k l a d á m stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu mesta Žiar nad Hronom na roky 2020 – 2022 a k návrhu rozpočtu mesta na rok 2020.

Stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2020 – 2022 a k návrhu rozpočtu mesta na rok 2020 bolo spracované na základe predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2020 – 2022 a návrhu rozpočtu na rok 2020, ktorý bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2020 – 2022 a návrhu rozpočtu mesta na rok 2020 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z troch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n.p. Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov:

- č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z. n. p.,
- č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., na základe ktorého v súlade s § 2 predmetného zákona výnos dane z príjmov fyzických osôb je v príslušnom rozpočtovom roku príjmom rozpočtov obcí,
- Zákon 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení zmien a doplnkov,
- Zákon 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení
- Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa stanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z. n. p.,
- Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov
- Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy
- Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy
- Zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok)
- Zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch
- Zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách
- Zákon č.553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme
- Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách
- Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)
- Nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v z. n. p.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami mesta

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecnými nariadeniami mesta, ktorými sú upravené povinnosti daňového a poplatkového charakteru, VZN o miestnych daniach, VZN o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, VZN o určení výšky príspevku v školách a školských zariadeniach, VZN o určení výšky finančných prostriedkov určených na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a školského zariadenia zriadených na území mesta Žiar nad Hronom, VZN č. 3/2016 o podmienkach poskytovania dotácií

z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom a Zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Žiar nad Hronom a iné.

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh rozpočtu bol zverejnený v meste obvyklým spôsobom **dňa 25.11.2019** Zákonom stanovená lehota zverejnenia je najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. Z toho vyplýva, že rozpočet môže byť predložený na schválenie MsZ .

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2020 – 2022 pod č. MF /009405/2017-411 ,uverejnenou vo Finančnom spravodajcovi 2017 v Príspevku č. 4. Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej kvalifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Východiskom pre tvorbu návrhu rozpočtu bol vývoj hospodárenia mesta v minulých rokoch, očakávaný vývoj hospodárenia mesta za rok 2019 a predpokladané rozpočtové určenie výnosu dane z príjmov územnej samosprávy na rok 2020. Na základe zhodnotenia reálneho naplnenia rozpočtu príjmov, prišlo mesto k zostaveniu návrhu rozpočtu.

C. TVORBA NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU

Návrh viacročného rozpočtu ako strednodobého ekonomického nástroja finančnej politiky mesta je spracovaný podľa:

1. Zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na :
 - a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok 2020,
 - b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku – rok 2021,
 - c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2022,

Príjmy a výdavky rozpočtov uvedených pod písmenom b) a písmenom c) **nie sú záväzné**.

2. Ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti – čl. 9 ods. 1: Subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. Subjekty verejnej správy zohľadňujú pri zostavení svojho rozpočtu prognózy zverejnené ministerstvom financií.

Návrh rozpočtu na roky 2020 – 2022 je zostavený v rovnakom členení v akom sa zostavuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet mesta na rozpočtový rok 2020 je **záväzný**, rozpočty na nasledujúce dva roky **nie sú záväzné**, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Návrh rozpočtu na roky 2020 – 2022 je v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov vnútorne členený na :

- a) bežné príjmy a bežné výdavky
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky
- c) finančné operácie.

Rozpočet mesta vyjadruje samostatnosť hospodárenia mesta. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území mesta, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre nich zo

zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení mesta, ako aj zo zmlúv. Súčasťou rozpočtu mesta sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevok príspevkovej organizácie MsKC zriadenej mestom, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je zakladateľom. V rozpočte mesta sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

D. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

NÁVRH ROZPOČTU	2020(€)
Bežné príjmy	16 023 110
Bežné výdavky	15 963 110
Kapitálové príjmy	0
Kapitálové výdavky	2 731 050
Príjmy z finančných operácií	3 201 050
Výdaje z finančných operácií	530 000
Príjmy celkom	19 224 160
Výdavky celkom	19 224 160

ROZPOČET PRÍJMOV

Vývoj celkovej príjmovej časti rozpočtu za roky 2014-2022

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2014	11 728 200	12 227 752
2015	12 632 730	25 032 288
2016	12 730 926	14 456 091
2017	15 632 461	15 021 292
2018	15 048 380	19 367 886
2019	15 327 570	* 18 761 941
2020	19 224 160	
2021	16 792 110	
2022	16 792 110	

1. BEŽNÉ PRÍJMY

1. Vývoj bežných príjmov za roky 2014-2022

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2014	10 417 200	11 808 553
2015	10 993 200	12 681 731
2016	11 807 140	13 748 389
2017	13 587 211	14 481 141
2018	13 323 380	13 824 210
2019	14 526 570	* 15 155 656
2020	16 023 110	
2021	16 023 110	
2022	16 023 110	

1.1. Daňové príjmy:

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2014	6 996 000	7 266 115
2015	7 265 000	7 828 004
2016	7 668 000	8 487 932
2017	8 356 745	8 902 712
2018	9 078 800	9 618 189
2019	9 814 960	* 10 194 700
2020	10 531 000	
2021	10 531 000	
2022	10 531 000	

Daňové príjmy tvoria najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu samosprávy. Najväčší podiel na daňových príjmoch ma **výnos poukazovanej územnej samospráve zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu.**

1.1.1. Vývoj podielových daní:

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2014	4 295 000	4 546 129
2015	4 560 000	5 055 404
2016	5 094 300	5 685 303
2017	5 651 745	6 142 362
2018	6 375 800	6 840 862
2019	6 958 960	* 7 338 700
2020	7 600 000	

Najvyšší objem z daňových príjmov predstavuje každoročne výnos dane z príjmov poukazovaný územnej samospráve, ktorý je rozpočtovaný v podpoložke 111003 Daň z príjmu fyzických osôb. Táto daň je príjmom obcí v zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a rozdeľovaná podľa kritérií určených Nariadením vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve. Výber dane mal v posledných rokoch stúpajúcu tendenciu, aj na rok 2020 je navrhovaný vyšší výber dane ako v roku 2019, ale tento nárast je miernejší, preto že sa očakáva nižší nárast dane z príjmu fyzických osôb z dôvodu legislatívnych úprav – najmä zvýšením odpočítateľnej položky dane príjmu pre fyzické osoby. Vzhľadom k dosiahnutej skutočnosti za rok 2019 považujem plnenie tejto položky v roku 2020 za *reálne*.

1.1.2. V nasledujúcej tabuľke je prehľad vývoja **dane z nehnuteľnosti**:

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2014	1 925 000	1 954 827
2015	1 925 000	1 998 955
2016	1 925 000	2 048 169
2017	1 925 000	2 001 868
2018	1 925 000	2 013 248
2019	1 955 000	* 1 955 000
2020	2 005 000	

Daň z nehnuteľnosti upravuje zákon č.582/2004 o miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov Platenie tejto dane je v dvoch splátkach (máj, september)Vzhľadom k dosiahnutej skutočnosti za rok 2019 považujem plnenie tejto položky v roku 2020 za *reálne*.

1.1.3. Poplatky za komunálny odpad a drobný stavebný odpad:

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2014	700 000	677 060
2015	700 000	686 324
2016	700 000	670 988
2017	700 000	664 000
2018	700 000	676 818
2019	820000	* 820 000
2020	840 000	

Pre jednotlivé miestne dane, ktoré vyberáme na základe zákona o miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady je navrhnutý rozpočet na základe VZN. Vzhľadom k plneniu tohto príjmu za rok 2019, považujem plnenie tejto položky v roku 2020 za *reálne*.

1.2. Nedaňové príjmy:

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2014	1 305 700	1 807 678
2015	1 407 200	1 956 830
2016	2 014 140	2 780 193
2017	2 255 140	2 596 128
2018	2250 590	2 799 807
2019	2 264 060	* 2 264 060
2020	1 344 700	
2021	1 344 700	
2022	1 344 700	

Túto položku tvoria príjmy mesta z prenajatých pozemkov, bytov a z prenájmov nebytových priestorov v budove OU, MsKC, z prenájmu CAZ a tiež z prenájmu garáží, cintorína, tržnice a nájomných bytov Sever a tiež z Poplatku za znečisťovanie ovzdušia. V roku 2020 dochádza k zmene metodiky účtovania Príjmu za znečisťovanie ovzdušia, ktorého výška bola cca 600 tisíc eur za rok a jeho účtovanie sa presúva z Nedaňových príjmov medzi Granty a transfery. Plnenie tejto položky v roku 2020 považujem za *reálne*.

2. KAPITÁLOVÉ PRÍJMY

Vývoj kapitálových príjmov za roky 2014-2022

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2014	379 500	384 830
2015	0	9 824 751
2016	432 097	613 749
2017	296 000	339 000
2018	0	794 649
2019	0	* 430 000

2020	0	
2021	0	
2022	0	

3. PRÍJMY Z FINANČNÝCH OPERÁCIÍ

Vývoj príjmov z finančných operácií za roky 2014-2022

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2014	1 619 000	34 369
2015	3 789 330	2 525 806
2016	858 800	93 953
2017	1 749 250	201 143
2018	5 618 000	2 906 804
2019	801 000	* 3 175 485
2020	3 201 050	
2021	769 000	
2022	769 000	

ROZPOČET VÝDAVKOV

Vývoj bežnej výdavkovej časti rozpočtu mesta za roky 2014-2022

Rok	Rozpočet výdavkov	Skutočnosť čerpania výdavkov
2014	10 417 200	10 741 008
2015	10 993 200	11 353 967
2016	11 726 766	11 871 909
2017	13 428 211	12 493 258
2018	13 323 380	13 824 210
2019	14 526 570	* 15 155 656
2020	15 963 110	
2021	15 963 110	
2022	15 963 110	

Vysvetlivky: * - odhad

Výdavková časť rozpočtu je spracovaná v zmysle platnej legislatívy na jednotlivé programy, podprogramy a aktivity začlenené do podprogramov. Návrh výdavkov bežného rozpočtu je zdôvodnený a náležite vysvetlený, vo väčšine prípadov ide pri navýšení o zohľadnenie legislatívnych zmien, inak sú výdavky rozpočtované na úrovni roku 2019.

Transfery rozpočtovým organizáciám sa rozpočtujú na základe návrhu VZN o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení na území mesta Žiar nad Hronom (originálne kompetencie) ako aj očakávaného rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva (základné školstvo). Výdavky na školstvo sú závislé od príjmov, t.j. transferov zo štátneho rozpočtu a je isté, že výdavky na základné školy sa budú v priebehu roka zvyšovať v závislosti od poskytnutia transferov na prenesený výkon štátnej správy v školstve.

V návrhu rozpočtu sú uvedené aj jednotlivé dotácie, ktoré sú poskytované z rozpočtu mesta. Podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa v rozpočte mesta na príslušný rozpočtový rok dotácie rozpočtujú na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia prostriedkov.

Rozpočet výdavkov na rok 2020 podľa funkčnej kvalifikácie je spracovaný podrobne rovnako ako programový rozpočet.

Konštatujem, že predkladaný návrh zabezpečuje financovanie základných funkcií samosprávy za predpokladu dôsledného rešpektovania právnych predpisov a dodržiavania maximálnej hospodárnosti pri vynakladaní rozpočtových prostriedkov. **Predložený návrh rozpočtu Mesta Žiar nad Hronom na rok 2020 odporúčam schváliť a návrh rozpočtu na roky 2021 až 2022 zobrať na vedomie.**

Ing. Eva Vincentová
HKM

V Žiari nad Hronom, dňa 30.11.2019